

Տարեկան գինն է . . . 130 դր.
Անգամանայ . . . 70
Եռամսեայ . . . 40
Մէկ ծանուցումը տողին 60 փարս է :
Ստորագրութիւնները կանխիկ են :
Ստորագրութիւնները ամէն ամսոյն 1 րո
կա 16 րո կը սկսին :

Դուրս ելն ախր լրացնելու ծախսը
ճարգը ամէն մէկ թիւին համար 20
փարս է :
Կտրուող վերաբերեալ համակ կամ որ
եւ ինչ գումարին, խմբագրին պիտի
ուղարկուի : Եւ ամեն ծախսը ճարգ
քը խելովն վճար է :

ԲԱՆԱԲԱԿԱՆ ԱԶԳԱՅԻՆ ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ ԵՒ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ

ԲԱՆԱԲԱԿԱՆ

ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒՊՈԼԻՍ 12 ՆՆՊԵՏԱԿԱՆ

Հնդկաստանի ազատամարտի թեման վի-
ճակին վրայօք այս անգամ՝ Եւրոպական
լրագիրները նոր լուր մը չեն բերեր :

Լոնդոնի կառավարութիւնը հետք
հետէ զօրք եւ թնդանօթ կը խրկէ Հնդկ-
կաստան : Եւրոպէն 20-30 հազար զօրք
ճամբայ ելած են եւ ետեւէ ալ կը խրկեն :
Թագաւոր իւրաքանչեւ խօսքին նայելով՝ Հնդկ-
կաստան խրկելով օգնական զօրաց թի-
ւը 80,000-ի պիտի հասնի : Բնդհան-
րապէս փառահաւան ինչ կայ Լոնդոնի մէջ,
թէ այսչափ զօրութիւնը բաւականէ ա-
պրաստամբութիւնը կառաւարդապէս զսպե-
լու Հնդկաստանի ամեն կողմը որչափ եւ
գծուարութիւնները մեծ ըլլան : Եւս
գծուարութիւնները աւելի ծանր կը լըս-
յին, կըսէ Սթենլի-Լաւրընսը, թէ որ
անգղիացիք դժբաղդաբար Վալիաթան
կորսնցունենին, որ Հնդկաստանի անգղի-
ական կառավարութեան մայրաքաղաքն է :

Արեւելի որ այս քաղաքին մէջ ալ մեծ
ապստամբութիւն մը պատրաստուած էր,
որուն նպատակն էր կրօնն Հնդկաստանի
ընդհանուր կառավարելն ու բոլոր անգ-
ղիական իշխանութեան պաշտօնատէրնե-
րը ձերբակալելն : Թէ որ այս դաւադ-
րութիւնը յաջողէր, անգղիացեաց զօրքը
շատ կը ծանրանար, եւ մինչեւ ըստինք
ալ կան թէ Հնդկաստան բոլորովին
կըրթար ձեռքերէն : Բարեբաղդական
ղկարածով մը դաւադրութիւնը յարա-
նրկեցաւ, եւ ասոր վրայ անգղիական իշ-
խանութիւնը ամեն զգուշութիւն ձեռք
առաւ Վալիաթան ապստամբական փոր-
ձերէ պահպանելու համար : Եւս աւ-
մանային անգղիացիք խիստ քիչ զօրք
ունին Վալիաթանի մէջ, ուր 400 հազար
հնդկ ժողովուրդ կայ : Ասոր խաղա-
ղատէր երեւոյթ մը ունին, բայց այսե-
րեւոյթին չկրնար վստահիլ, ինչպէս որ
փորձը ցուցուց : Եւս պատճառաւ Սթե-
նլի-Լաւրընսը լրագիրը կառաւարդի որ կառա-
վարութեան դահը Վալիաթանին Սիւլա
փոխադրելն, որ զերքը ամուր եւ օդը
առողջ քաղաք մըն է Բենճապ գետին մօտ :

Թէ որ, կըսէ Սթենլի-Լաւրընսը, այս քա-
ղաքին շրջակայները անգղիացի դաղձա-
կաններ բնակին, եւ քաղաքը ամուր բերք
մը եւ զինարան մը ունենայ, այն ժամա-
նակը անհար կը լըսայ Հնդկաստանի հա-
րուստ ժառանգութիւնը անգղիացեաց
ձեռքէն խլելու :

Լոնդոնի հետեւ Տեյլ-Կե- լրագիրը
կըսէ թէ Հնդկաստանի զօրքերը սարսա-
փելի են իրեն համար են, որոն հա-
մար վերջին աստիճան աստիճան ժրտ թիւն

մը ամենահարկաւոր է : Տեյլի առջեւ
սպասող անգղիական բանակը պաշտպա-
նողական զիջք մը բռնած է թշնամեաց
անդադար ըրած յարձակումներուն դէմ :
Լոնդոնի բերդին մէջ սահաւաթիւ անգ-
ղիացի զօրաց խումբ մը Ուտի թաղա-
ւարութեան բոլոր զօրքերէն պաշարված
է, եւ արհաւիր կը պատերազմի առանց
հաղուտի, եւ թշնամեաց ամեն օր ըրած
բռնէն յարձակումները ետ կը մղէ :

Տեյլի հետ պատերազմող անգղի-
ական զօրաց պաշտօնատարներէն մէկը
յուլիս 10 եւ 11 թուով լուր կուտայ
թէ քուշան սիսերէ իրենց մէջ, «Մի-
շու հիւն 18 պատերազմ ըրինք, կըսէ,
Տեյլի առջեւ, եւ արդէն մեր զօրաց
զուներէն մէկ քանին իրենց երրորդ մա-
սը կորսնցունցին : Բոլոր ժողովուրդը մե-
ղե հետէ, բայց բանը 170 հազար ա-
պրաստամբները զարնել ու ցրուելն է :»

Սթենլի-Լաւրընսը կը ծա-
նուցանէ, թէ Լոնդոնի կառավարութիւնը
յայտարարութիւն ըրաւ թէ հարկը
զինուոր զրոյն աստիճան մը պիտի տայ .
եւ հեռադրական լուր մ'ալ կը ծանու-
ցանէ թէ Գաղղիոյ Լիլ քաղաքին մէջ
զինուորազօրութիւն կը լըսայ Լոնդոնի հա-
մար : Ասով, թէ Լոնդոնի կառավարու-
թիւնը իր քննական զօրաց թիւը 120
հազարէն 250 հազարի պիտի հասցնէ :

Հնդկաստանի մէջ ապստամբներէն
շարքերով կամ փառարար ազաններով
անգղիացիներուն ընտանեացը օգնելու
համար ստորագրութիւն բացվեցաւ Լոն-
դոնի ամեն կողմը, եւ արդէն մեծ գու-
մարներ հաւաքվելով մէկ մասը Վալիաթա
խրկվեցաւ :

Գաղղիացեաց Վ. Կարօլէն կայսրը
նոյն նպատակաւ 1000 լիւր խրկեց Լոն-
դոնի քաղաքապետ լորտին. 400 լիւր
Գաղղիոյ կայսերական անձնագրահ գօր-
քերուն կործանէ խրկվեցաւ. 200 լիւր
Լոնդոնի գաղղիական զեականք առաւ :
Հնդկաստանի նախկին կառավարիւ լորտ
Տայն-Կը իրեն առած տարեկան 25000
լիւրայի թոշակը Հնդկաստանի ընկերու-
թեան թոշուց :

Վալիաթանին զրկած նամակներու
խօսքին նայելով, Հնդկներուն ու Մա-
մլահաններուն անգղիացի կանանց վրայ
ըրած անգթութիւնները խիստ չափա-
զանց կերպով պատմելով եւ : Եւստամ-
բութեան առջեւ օրերը ստիպել անգլի-
ական զօրքին, բայց ետքը բռնված կա-
նայքը պահվել են իրեն պատանդ : Բաղ-
մաթիւ կանայք, որոց համար լուր առ-
ած վեր էր թէ վայրագութեանը եւ ան-
լուր նախադրեցներով սպաննելը կին,
ողջ առողջ Վալիաթան հասեր են :

Մարտիկային զրկած նամակ մը լուր

կուտայ, թէ Լոնդոնի կառավարութիւնը
Քորթուի յունաց խորհրդարանը լու-
ծերէ երկու տարուան համար. եւ այս
պատճառաւ մեծ զրոյնութիւն ծագե-
րէ անգլիոյ յոյն ժողովուրդներ մէջ :

Լոնդոնի զրկած նամակ մը լուր
կուտայ, թէ օգոստ. 26-ին օրը Լոնդոն-
ի Վիկթորիա քաղաքին մէջ հրապարա-
կաւ փողոցի վրայ կրօնական քարոզութիւն
ընելու պատճառաւ խռովութիւն ծա-
ղերէ, որն որ խաղաղընելու համար քա-
ղաքացի զինուորները պարտաւորվել են
կրակ ընելու բաղնիքի կան վրայ եւ շատ
մարդիկ վերաւորվել են :

Գաղղիական Քառնի-Լաւրընսը լրա-
գիրը կը հաստատէ Վ. Կարօլէն կայ-
սեր Ուոլտի կայսեր հետ տեսութիւն
ընելու գիտատարութիւնը :

Լուր կուտան թէ Միջերկրական ծո-
վու գաղղիական նաւախուժներն մէկ մասը
Թուրքիոյ առջեւ հասնելու համար նահանգաւոր
պաշարներ է :

Քեյպթայի Օրան դաւառին մէջ քա-
նի մը գաղղիացի զինուորական պաշտօ-
նակալ՝ երեք անգամ սպաննու թիւն եւ
ուրիշ բռնութեան գործեր ըրած ըլլա-
լով, երկար ժամանակ անգլիոյ բարձրա-
զոյն ատենին մէջ ընտելւելն հետ, հուա-
նօ հարկըրապետը մահուան եւ միւսնե-
րը մեղմեցնուող կամ 20 տարի բանտար-
գելութեան պատարարով ցան :

Փարիզի մէջ 1848-էն ի վեր հա-
տարակիւ լաւաւ «Նաթիւ» (Լոնդոնի
ժողով) անուն լրագիրը՝ անցեալները
Գաղղիոյ քաղաքականութեանը գլուխք
յօդուածներ հրատարակած ըլլալով կա-
ռավարութիւնը երկու անգամ իրեն աղ-
ղաբարութիւն ընելէն ետեւ երրորդ ան-
գամն՝ լրագրին հրատարակումը արգի-
կեց երկու ամսուան համար : Սեպտ. 8-ին
այս պայմանաւած լրագիրը յիշեալ լը-
րագիրը վերստին հրատարակվել սկսաւ
Սթենլի-Կե- (հանդիսաւաւ) անունով :
Եւս փոփոխութիւնը կառավարութիւնը
ընել տուաւ առջեւ անունը Գաղղիոյ պո-
մեան սահմանադրութեանը անցարմար
ըլլալուն համար :

Ռուսաց Վ. Լեքսանդր. կայսրը
օգոստ. 23-ին Բեղապուրիէն ճամբայ ե-
լու գէպ ի Գերմանիա, եւ օգոստ. 25-
ին Լեհաստանի Վարշաւա մայրաքաղաքը
հասաւ, ուր քանի մը օր պիտի մնայ :
Եւստին զօրքը պաշտօնակալ Կորչաքով
իշխանը ուղիկեց եղած է Կորիկ կայսերա-
կան վեհապետութեան :

Բեղապուրիէն զրկած նամակ մը
լուր կուտայ, թէ ռուսաստանի հրեայ-
ները որ այս վերջին ժամանակներս քա-

նի մը իրենց յատուկ եղած տուրքերի ա-
ղանջան, անյութեան երկու մայրաքա-
ղաքներուն մէջ չպիտի կրնան բնակիլ :
Այլապէս օրօք մէջ բնակիլն ալ արգի-
կալ է իրենց :

Այլապէս զրկած նամակ մը լուր
կուտայ, թէ օգոստ. 26-ին օրը Լոնդոն-
ի Վիկթորիա քաղաքին մէջ հրապարա-
կաւ փողոցի վրայ կրօնական քարոզութիւն
ընելու պատճառաւ խռովութիւն ծա-
ղերէ, որն որ խաղաղընելու համար քա-
ղաքացի զինուորները պարտաւորվել են
կրակ ընելու բաղնիքի կան վրայ եւ շատ
մարդիկ վերաւորվել են :

Արալի թէ Այլապէս զրկած նամակ մը
կուտայ, թէ օգոստ. 26-ին օրը Լոնդոն-
ի Վիկթորիա քաղաքին մէջ հրապարա-
կաւ փողոցի վրայ կրօնական քարոզութիւն
ընելու պատճառաւ խռովութիւն ծա-
ղերէ, որն որ խաղաղընելու համար քա-
ղաքացի զինուորները պարտաւորվել են
կրակ ընելու բաղնիքի կան վրայ եւ շատ
մարդիկ վերաւորվել են :

Եւրոպայի լրագիրները զանազան մե-
նութիւններ կուտան գաղղիացեաց ու ռու-
սաց կայսերներուն այս ընելք տեսութեա-
նը վրայ, եւ Կորչաքով իշխանին Վ.
Լեքսանդր կայսեր ընկերակցութիւնը կը մա-
կաբերեն թէ քաղաքական կարեւոր իշխ-
աններ պիտի յօգտվեն այս տեսութեան
մէջ :

Փարիզին զրկած նամակ մը կըսէ,
թէ երկու կայսերաց տեսութեան մա-
մանակը յօգտվելք քաղաքական խնդր-
ներէն մէկնալ Լեհաստանի թագաւոր-
ութեան վերահաստատութիւնը պիտի
ըլլայ, որուն Վ. Լեքսանդր կայսրը յօ-
ժարամբա կերելի եղեր :

Արալի թէ Վ. Կարօլէն կայսրը Եւ-
րոպայի իշխանին հարմար լուր պիտի երթայ
ու հոն Բուլղարիոյ թագաւորին հետ տես-
նելի. եւ կա երբեքն, թէ Լոնդոնի թա-
գաւորն ալ Արալի իշխանին հետ հի-
տմարի պիտի լըսուի Գաղղիապետին անցի
եւ Կարօլէն կայսեր տեսութեան պիտի
կրթայ Գոմիէնալի պալատը :

Մուտա խալի ընտրութիւնները լը-
մեցան. բայց արդիւնքը դեռ պարտա-
նական կերպով հրատարակվեցաւ : Արա-
լի, թէ առաջին ընտրութիւններէն տար-
բեր եղեր է :

ՆՆՊԵՏԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

Կայսերական հրամանաւ
Թանգիւթի ժողովին անդամ Մ. Կ.
մէա լըս փառան առանց պաշտօնի նախա-
բար անուանեցաւ :

Հասարակաց կրթութեան պաշտօ-
նէի օգնական (մուսուլման) անուանեցան՝

